

Nr 42.

Ankom till riksdagens kansli den 18 februari 1938 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av i statsverkspropositionen under Fonden för förlag till statsverket gjord framställning om anslag till kapitalinvestering för vissa engångskostnader för försvarsväsendets byggnader m. m.

(1:a avd.)

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1938/39 har Kungl. Maj:t under Utgifter för kapitalinvesteringar (bilaga 3), rubriken Fonden för förlag till statsverket, Försvarsdepartementet, föreslagit riksdagen att till vissa engångskostnader för försvarsväsendets byggnader m. m. för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 12,270,000 kronor.

I 1936 års riksdags beslut angående försvarsväsendets ordnande beräknades för vissa byggnadsarbeten, vilka stode i samband med den nya försvarsorganisationen, kostnader till sammanlagt 37,812,000 kronor enligt följande fördelning:

Lantförsvaret	kronor	7,591,000:—
Sjöförsvaret	»	5,838,000:—
Flygvapnet	»	23,843,000:—
Försvarsväsendets kemiska anstalt	»	540,000:—
		<hr/>
	Summa kronor	37,812,000:—

De för byggnadsarbetena erforderliga anslagen skulle upptagas bland utgifter för kapitalökning under fonden för förlag till statsverket, och kostnaderna skulle fördelas på visst antal budgetår enligt samtidigt godkänd plan.

I sin skrivelse den 10 september 1937 med framställning rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1938/39 har *arméförvaltningen* framlagt förslag rörande fördelningen av det belopp, 2,500,000 kronor, som enligt försvarsbeslutet avsetts för lantförsvarets del för nämnda budgetår.

Vidare har *arméförvaltningen*, såvitt nu är ifråga, till följd av den efter anslagsberäkningen inträffade stegringen av byggnadskostnaderna, hemställt om anvisande av ett tilläggsbelopp motsvarande 20 procent av den beräknade anslagssumman eller 500,000 kronor.

Slutligen har arméförvaltningen hemställt om anvisande av medel jämväl för vissa byggnadsföretag, vilka icke upptagits i den av särskilda utskottet angivna planen men som ändock vore erforderliga för genomförandet av den beslutade arméorganisationen, nämligen för ordnandet av förläggningen vid dels krigsskolan, dels Livregementet till häst, dels ock Skånska kavalleriregementet.

Krigsskolans förläggningslokaler behöva utvidgas på grund av ökning av antalet kadetter och förlängd utbildningstid för dessa, och den erforderliga utvidgningen beräknas kunna erhållas genom att sjukavdelningens nuvarande lokaler i stora östra flygeln förändras till förläggningslokaler och den till krigsskolan hörande bostadsbyggnaden »Parkvillan» inredes för sjukvårdsändamål. Kostnaderna för dessa byggnadsarbeten hava beräknats till 70,000 kronor.

Vid Livregementet till häst har arméförvaltningen funnit erforderligt att utvidga förläggningsutrymmena med en flyttbar träbarack. Denna bör uppföras inom regementets kasernområde och avses för en ryttarskvadron samt byggas så, att den sedermera kan utflyttas till Järvafältet. Kostnaderna för en dylik barack hava beräknats till 100,000 kronor.

Beträffande ordnandet av förläggningen vid Skånska kavalleriregementet har arméförvaltningen erinrat om att regementet enligt 1936 års försvarsordning skall organiseras på fyra ryttarskvadroner, en teknisk skvadron och en pansarbilskvadron. Vid regementet skulle sålunda nyuppsättning ske av en ryttarskvadron och en pansarbilskvadron. I anledning därav hade regementschefen i skrivelse till arméförvaltningens fortifikationsdepartement föreslagit dels uppförandet av byggnad för remont- och isoleringsstall, garage och förrådsbyggnad för cyklar, dels inredning av del av pansarbilaraget till reparationsverkstad.

Arméförvaltningen har för sin del ansett vissa av de föreslagna arbetena nödvändiga. Enär organisationen av Skånska kavalleriregementet vore planerad att äga rum under budgetåret 1938/39, borde dessa vara i huvudsak utförda hösten 1938. De arbeten, som av arméförvaltningen förordades, utgjordes av ett isoleringsstall, en cykelförrådsbyggnad samt ändringsarbeten i skvadronsstallet. De hade av ämbetsverkets fortifikationsstyrelse kostnadsberäknats, isoleringsstallet till 70,000 kronor, cykelförrådsbyggnaden till 20,000 kronor och ändringsarbetena i skvadronsstallet till 10,000 kronor eller tillhoppa till 100,000 kronor.

Departementschefen har för egen del funnit sig böra till alla delar förorda arméförvaltningens ifrågasvarande förslag.

Marinförvaltningen har i skrivelse den 6 september 1937 hemställt om anvisande av det för budgetåret 1938/39 enligt försvarsbeslutet för byggnadsarbeten för marinen avsedda anslagsbeloppet, 1,500,000 kronor, samt framlagt förslag rörande de byggnadsarbeten, som borde komma till utförande under nästkommande budgetår. Med hänsyn till de sedan hösten 1935, då ifrågasvarande byggnadsarbeten kostnadsberäknades, inträffade prisstegringarna å materialier och arbetslöner ansåge marinförvaltningen dock

ett ytterligare belopp erforderligt, uppgående till 20 procent av det ursprungligen beräknade eller 300,000 kronor.

Departementschefen har för egen del icke haft något att erinra emot ämbetsverkets förslag beträffande byggnadskostnadernas beräkning eller ifråga om beloppets fördelning på olika byggnadsföretag.

I skrivelse den 31 augusti 1937 angående vissa engångskostnader för försvarsväsendets byggnader m. m. har *flygförvaltningen* angivit vilka byggnadsarbeten, som borde komma till utförande med anlåtande av den årskvot om 5,000,000 kronor, som enligt försvarsbeslutet för flygvapnets del beräknats för budgetåret 1938/39.

Vidare har flygförvaltningen i berörda skrivelse anfört, att det emellertid visat sig, att jämväl det planerade utbyggandet av de centrala flygverkstäderna vid Malmen och Västerås med nödvändighet måste komma till stånd redan under budgetåret 1938/39. På grund av ökad materielltillgång och i samband därmed stående ökad flygverksamhet måste nämligen verkstäderna iordningställas för mötande av de stegrade kraven på översyns- och reparationsarbeten. Även med hänsyn till krigsberedskapen vore verkstädernas utbyggande en angelägenhet av stor vikt. På grund av anförda förhållanden borde under budgetåret 1938/39 samtliga de för verkstäderna av riksdagen beräknade kostnaderna utgå. Då intet av de i skrivelsen såsom erforderliga angivna byggnadsarbetena för budgetåret 1938/39 kunde framskjutas ett år utan betydande olägenheter för flygvapnets verksamhet, har flygförvaltningen föreslagit, att det i organisationsplanen angivna byggnadsprogrammet slutfördes under budgetåren 1938/39 och 1939/40, innebärande en avkortning av byggnadstiden med ett år. För budgetåret 1938/39 borde i enlighet därmed upptagas 6,000,000 kronor i stället för enligt särskilda utskottets plan beräknade 5,000,000 kronor. För budgetåret 1939/40 skulle därefter komma att återstå ett belopp av 5,843,000 kronor av hela det beräknade beloppet för flygvapnets nybyggnader.

I sin förenämnda skrivelse har flygförvaltningen vidare framhållit, att de totala byggnadskostnaderna beräknades hava stigit med i medeltal 25—30 procent utöver 1935 och 1936 års priser. Då en fortsatt prisstegring med all sannolikhet vore att förvänta men densamma storlek vore mycket vanskelig att förutsäga, syntes en lägre procentsats för prishöjningarna än 30 procent icke böra beräknas. Med utgångspunkt härifrån har flygförvaltningen hemställt, att under förevarande anslag måtte för nästkommande budgetår beräknas ett prisstegringstillägg av 30 procent å den förenämnda summan 6,000,000 kronor eller sålunda 1,800,000 kronor.

Departementschefen har för egen del anfört följande:

De av flygförvaltningen anförda skälen för att beräkna den för nästkommande budgetår avsedda årskvoten för flygvapnets byggnader till 6,000,000 kronor i stället för till 5,000,000 kronor, som i försvarsbeslutet förutsatts, äro enligt min mening av bärande art. Utan att därmed ingå på frågan om den årskvot, som bör utgå under budgetåret 1939/40, finner jag mig fördenskull böra föreslå, att för fullföljande av flygvapnets byggnadsprogram

för nästkommande budgetår under förevarande anslag beräknas ett belopp av sammanlagt 6,000,000 kronor.

Vad beträffar den föreslagna fördelningen av detta belopp å olika ändamål kan jag även ansluta mig till densamma. Jag vill emellertid framhålla, att genom nämnda fördelning ett par mindre jämkningar komma att ske i den för 1937 års riksdag framlagda planen för fördelning å olika institutioner av flygvapnets engångskostnader för byggnadsändamål, i det att dels ett belopp om 6,500 kronor kommer att överföras till Jämtlands flygflottilj från Östgöta flygflottilj, vars sammanlagda byggnadskostnadssumma fördenskull kommer att minskas till, förutom tjänstebostäder, 1,743,500 kronor, dels ock ett belopp om 39,000 kronor kommer att till centrala flygverkstaden å Malmen överföras från försökscentralen, vars sammanlagda byggnadskostnadssumma därigenom kommer att minskas till 336,000 kronor.

Vidkommande därefter det begärda anslagsbeloppet för prisförhöjningar anser jag, att jämväl här ett dylikt belopp måste beräknas under förevarande anslag. Beloppets storlek anser jag emellertid beträffande flygvapnet liksom beträffande de två övriga försvarsgrenarna böra begränsas till 20 procent av grundbeloppet 6,000,000 kronor eller sålunda till 1,200,000 kronor.

Sammanfattning.

Departementschefen har i följande tablå sammanfattat de anmälda anslagsbehoven:

Armén:	
Årskvot	kronor 2,500,000: —
Prisförhöjningstillägg	» 500,000: —
Vissa byggnadsarbeten vid krigsskolan	» 70,000: —
Förläggingsbarack vid Livregementet till häst	» 100,000: —
Vissa byggnadsarbeten vid Skånska kavalleriregementet	» 100,000: —
	<hr/> kronor 3,270,000: —

Marinen:	
Årskvot	kronor 1,500,000: —
Prisförhöjningstillägg	» 300,000: —
	<hr/> kronor 1,800,000: —

Flygvapnet:	
Årskvot	kronor 6,000,000: —
Prisförhöjningstillägg	» 1,200,000: —
	<hr/> » 7,200,000: —
	<hr/> Summa kronor 12,270,000: —

Sistnämnda belopp, 12,270,000 kronor, torde, framhåller departementschefen, i likhet med motsvarande anslag för nästföregående och innevarande budgetår böra anvisas som reservationsanslag å kapitalbudgeten under fonden för förlag till statsverket.

Hela detta belopp har beräknats skola omedelbart avskrivas.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot den av Kungl. Maj:t för här ifrågavarande ändamål begärda medelsanvisningen. Enligt utskottets mening bör Kungl. Maj:t liksom hittills äga att vid de särskilda medelsposternas ställande till myndigheternas förfogande inom ramen för de beräknade beloppen vidtaga de smärre förändringar med avseende å medlens användning, som kunna finnas av praktiska eller ekonomiska hänsyn påkallade.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i fonden för förslag till statsverket till *vissa engångskostnader för försvarsväsendets byggnader m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 12,270,000 kronor.

Stockholm den 18 februari 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 41.
